

Obydlí Romů a způsob bydlení

Kočovní Romové

- Vozy, tzv. vurdony – na přesun i přespání
- U vozů také stany – tzv. šatory
- Maringotky
- Karavanové vozy
- Pěší pohyb (cerhekara R.)

Usedlí Romové

- Materiál dle možnosti
- Kumulace romských obydlí za obcí, u vody, v blízkosti lesa
- Zemnice, polozemnice, skalní obydlí
- Romské osady – jednoprostorové domy, dvoupřístorové výjimečně
- Po 2. světové válce – opuštěné domy po Židech a Němcích, sídliště

Výzdoba interiéru a exteriéru

- Exteriér – bílení, výjimečně malba na omítnuté zdi nebo jiné barvy
- Interiér – mnohem větší důraz než na venkovní prostředí, vlastnoruční výmalba ve všech typech obydlí
- Svatý koutek – votivní sošky a obrazy, fotografie příbuzných a zemřelých, umělé květy
- Vybavení – parádní skříň, postel, poličky

Hand-drawn chart with letters and symbols:

h	l	z
z	c	h y
a	n	g
!	b	y
h	i	f
n	o	f
m	m	

Příprava jídla

- Přísná pravidla – čistota, potraviny se nepřechovávají
- V letním období vaření venku
- Základní potraviny – mouka, brambory, tvaroh, slanina

Literatura

- **Augustini ab Hortis, Samuel:** Cigáni v Uhorsku 1775. Zigeuner in Ungarn 1775. Bratislava: Štúdio –dd–, 1995.
- **Černobílý život.** Praha: Gallery, 2000.
- **Davidová Eva:** Romano drom. Cesty Romů. 1945–1990. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, 1995.
- **Horváthová, Emília:** Cigáni na Slovensku. Historicko – etnografický náčrt. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. 1964.

- **Horváthová, Jana:** Devleskere čhave – svedectvom starých pohľadníc. Poprad: Region Poprad, 2006.
- **Jakoubek, Marek; Poduška, Ondřej:** Romské osady v kulturologické perspektivě. Brno: Doplněk, 2003.
- **Romové v České republice.** Praha: Socioklub, 1999.
- **Romové ve městě.** Praha: Socioklub, 2002.